

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tas-27 ta' Ottubru, 2009

Citazzjoni Numru. 947/2008

Reverendu Dun Emmanuel Camilleri

Versus

Surgiquip Limited

F'din il-kawża l-attur qiegħed jitlob illi s-soċjetà konvenuta trodd sitta u għoxrin elf, sitt mija u sebgħa u sebgħin euro u wieħed u tletin ċenteżmu (€26,677.31) li kien silifha *brevi manu* u li l-konvenuta għarfet b'kitba tal-4 t'April 2005 li biha ntrabtet li trodd id-dejn sad-9 t'Awissu 2008. Qiegħed jitlob ukoll l-ispejjeż, fosthom dawk ta' mandat ta' sekwestru, u l-imgħax mid-9 t'Awissu 2008 sa meta jsir il-ħlas.

L-attur kien talab ukoll illi l-kawża tinqata' bid-dispensa tas-smiġħ, taħt il-proċedura sommarja speċjali, iżda l-qorti b'dikriet tat-18 ta' Novembru 2008 ordnat illi l-kawża timxi bil-proċedura normali, u s-soċjetà konvenuta wiegħbet hekk:

1. Joseph Emanuel John Saliba, illum mejjet, li kien deher f'isem is-soċjetà konvenuta fuq il-kitba tal-4 t'April 2005, huwa n-neputi tal-attur;
 2. l-art. 14 tal-istatut tas-soċjetà konvenuta jgħid illi s-setgħa tas-soċjetà li tissellef flus "*shall be exercised by the board of directors*"; dakinhar li saret il-kitba l-bord tad-diretturi kien magħmul mill-imsemmi Joseph Saliba u minn Mario Debono;
 3. il-kitba tgħid illi s-self *brevi manu* kien sar qabel id-data tal-kitba, iżda ma jidhirx illi l-flus qatt daħlu fil-kotba jew fil-kontijiet tas-soċjetà;
 4. fl-2001 Joseph Saliba, li dak iż-żmien kellu inkwiet ma' martu, kien qal lil Mario Debono li zijuh l-attur kien silfu xi flus biex jiftaħ negozju ta' *salon* għal martu; fil-fatt in-negozju kien infetaħ dak iż-żmien u l-flus mislufa kienu ntuzaw għal *refurbishment* tas-salon; u
 5. Mario Debono kien jaf b'dawn il-fatti iżda kien wara l-mewt ta' Joseph Saliba li sar jaf bil-kitba mingħand it-trustee tal-assi tal-mejjet, ċertu Julius Nehorai, li kien bagħat il-kitba lil Mario Debono xi xahrejn wara l-mewt ta' Saliba fl-25ta' Settembru 2007.
- Essenzjalment, il-kwistjoni ewlenija f'din il-kawża hija jekk il-flus kinux mislufa lil Joseph Saliba *proprio* jew inkella kinux mislufa lis-soċjetà konvenuta f'idejn l-istess Saliba.
- L-art. 14 tal-istatut tas-soċjetà konvenuta jgħid illi "*The borrowing powers of the company shall be unlimited and shall be exercised by the Board of Directors*". Għalkemm fl-4 t'April 2005, meta saret il-kitba dwar is-self, id-diretturi kienu tnejn – Mario Debono u Joseph Saliba – u l-kitba iffirmaha biss Joseph Saliba, dan ma jfissirx bilfors illi s-self ma sarx lis-soċjetà, għax self, bħala kuntratt *re*, ma jeħtiegħ kitba, u xorta jista' jkun li sar self lis-soċjetà, bl-obbligazzjoni li din troddu, ukoll jekk il-kitba ma tiswiex biex torbot lis-soċjetà.
- Barra minn hekk, is-self ma sarx dakinhar tal-kitba; kien sar qabel u l-kitba saret biss biex il-konvenuta tagħraf id-dejn u biex tintrabat b'data sa meta kellha troddu. Ladarba l-għaxar paragrafu tal-*memorandum* tas-soċjetà konvenuta jgħid illi "*The legal representation of the company is vested in Mr Joseph Saliba*", Joseph Saliba kellu s-setgħa li jiffirma l-kitba tal-4 t'April 2005

f'isem is-soċjetà u li jorbotha b'dik il-kitba. Għalhekk ma jistax jingħad illi l-kitba ma tiswiex.

Huwa relevanti wkoll il-fatt illi Mario Debono investa fis-soċjetà u sar direttur tagħha fis-6 ta' Marzu 2002, qabel ma saret il-kitba iżda wara li suppost li sar is-self. Ma hemmx prova dwar min u kemm kienu d-diretturi qabel dakinhar.

Li rridu naraw mela hu jekk il-flus daħlux jew le fil-but tas-soċjetà.

L-attur xehed illi s-self sar għan-negozju tas-soċjetà u sar billi hu ta prokura lil Joseph Saliba u dan bis-saħħa tal-prokura ġibed il-flus minn kont li l-attur kellu f'bank fl-Ingilterra u qegħedhom f'kont tas-soċjetà konvenuta ma' *Bank of Valletta p.l.c.* Il-flus daħlu fil-kont tal-konvenuta fid-9 t'Awissu 2001.

Li l-flus – li fl-ammont jikkorrispondu mas-somma li tidher fuq il-kitba tal-4 t'April 2005 – daħlu fil-kont tal-konvenuta jidher minn *credit advice* maħruġ minn *Bank of Valletta* fid-9 t'Awissu 2001. Tassew illi l-ħlas sar minn ċerta *Alexander Fraser & Son Limited*, soċjetà li tagħti servizz ta' *trade finance facilities*, iżda x'aktarx dan sar minħabba l-mekkaniżmu ta' *bank transfers* li bihom għaddew il-flus. Il-konvenuta ma tat ebda spjegazzjoni oħra ta' mnejn ġew dawn il-flus.

Xehdet ukoll Maria Saliba, mart Joseph, u ċaħdet illi hi u żewġha qatt issellfu flus mingħand l-attur għan-negozju tagħha, kif tallega l-konvenuta fir-raba' paragrafu tat-twegiba maħlufa tagħha.

Meta tqis ix-xieħda tal-attur, li hija kredibbli, il-fatt illi ċ-ċifra mislufa tikkorrispondi ma' dik li tidher fuq il-*credit advice* tal-bank, il-fatt illi ma nġiebet ebda prova illi Joseph Saliba ssellef il-flus għan-negozju ta' martu, u l-fatt illi l-konvenuta ma tat ebda spjegazzjoni oħra dwar mnejn ġew il-flus li daħlu fil-kont tagħha, il-qorti temmen illi tassew illi l-flus kienu mislufa mill-attur lis-soċjetà konvenuta u illi l-flus effettivament daħlu fil-but tas-soċjetà.

Bil-kitba tal-4 t'April 2005 il-konvenuta ntrabtet li trodd il-flus sa seba' snin mid-9 t'Awissu 2001, i.e. sad-9 t'Awissu 2008, bla mgħax sa dakinhar iżda bi mgħax ta' tmienja fil-mija (8%) fis-sena mid-9 t'Awissu 2008 fuq kull bilanċ li jkun għadu ma tħallasx sa dakinhar.

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-qorti għalhekk taqta' l-kawża billi, wara li tiċġad l-eċċezzjonijiet tas-soċjetà konvenuta, tikkundannaha tħallas lill-attur sitta u għoxrin elf, sitt mija u sebgħa u sebgħin euro u wieħed u tletin ċenteżmu (€26,677.31) l-imgħax mid-9 t'Awissu 2008 sa meta jsir il-ħlas. Tikkundannaha tħallas ukoll l-ispejjeż kollha tal-kawża.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----